

MANAGEMENT, IZOBRAŽEVANJE IN TURIZEM: KREATIVNO V SPREMEMBE

Portorož, 22.–23.10.2009

Ob evropskem letu kreativnosti in ustvarjalnosti sta Turistica – fakulteta za turistične študije in Fakulteta za management Koper organizirali mednarodno konferenco z naslovom Management, izobraževanje in turizem: kreativno v spremembe. V 26. sekcijah so se v dveh dnevih zvrstili številni referenti, ki so vsak s svojega zornega kota osvetlili sedanje stanje na področju turizma in gospodarstva. V poročilu sem zajel sekcije, katerim sem tudi sam prisostvoval: Človeški viri v turizmu; Kreativni turizem; Management turističnih organizacij; Destinacijski management in Trženje v turizmu, v njem pa sem zajel tudi izsledke s plenarnega zasedanja in z okrogle mize.

Na sekciji Človeški viri v turizmu so se odpirala vprašanja motivacije za delo med zaposlenimi v slovenskem turizmu in gostinstvu, velika pozornost je bila namenjena zlasti njihovem izobraževanju in nagrajevanju. Referenti so poudarjali tudi nujnost znanja tujih jezikov med zaposlenimi v turizmu in dejstvo, da so dobri kadri kljub svoji nepogrešljivosti žal pogosto premalo cenjeni. Najpomembnejši so stalno izobraževanje kadrov, dobro nagrajevanje in zavedanje, da so prav oni nepogrešljiv dejavnik turističnega razvoja.

Ker se brez kreativnosti in inovativnosti danes izgubimo v povprečju, je sekcija Kreativni turizem postregla z nekaterimi inovacijami in ponudila številne iztočnice za kreativno delo. *Team-building* v Postojnski jami ali indijanska vas v sklopu termalnega zdravilišča? Bo območje Mežice kdaj postalo turistična atrakcija in ali bo znamka eko-marjetica postala pomemben cilj hotelirjev? Ali znamo vina kot pomemben del turistične ponudbe tudi pravilno tržiti in umeščati v turistično ponudbo?

Na plenarnem zasedanju so po pozdravnih nagovorih dr. Rada Bohinca, dr. Aleksandre Brezovec in dr. Boštjana Antončiča svoje poglede na turizem predstavili: mag. Rado Pezdir, mag. Darja Radič, dr. Brigita Skela Savič, dr. Boštjan Antončič in mag. Alojz Šteiner. Glavni temi sta bili gospodarska kriza in njeni vplivi na turizem. Čeprav je svetovna kriza prizadela vse gospodarske panoge, je turizem zaradi svoje prilagodljivosti globalnim spremembam še vedno ena najperspektivnejših gospodarskih panog. Je Slovenija pripravljena na spremembe, smo dovolj prilagodljivi in inovativni, da prodremo na trg z novimi produkti in kljubujemo recesiji? Za pritrdilni odgovor bo predvsem treba sprostiti birokratske mline, ki so v številnih primerih »zaviralno orodje« turističnega razvoja. Vsi podatki kažejo na staranje evropskega prebivalstva, pri čemer Slovenija ni nikakršna izjema. Starejši bodo iz leta v leto pomembnejši gosti, zato je eden od prioritarnih ciljev slovenskega turizma prav prilagoditev ponudbe starejšim gostom. In seveda se moramo vprašati, ali so turisti ob obisku turističnih destinacij dovolj varni? Primeri iz prakse kažejo, da za varnost ni vedno dovolj dobro poskrbljeno; v prihodnje bo treba izboljšati tudi ta segment ponudbe.

Okrogle mize so se udeležili nekateri znani obrazi: Franc Kangler, župan Mestne občine Maribor; Boris Popovič, župan Mestne občine Koper; Marjan Božnik, direktor Marine Portorož;

Jadran Furlanič, v. d. direktor Turističnega združenja Portorož; Roman Matek, generalni direktor Zdravilišča Laško in Dr. Janez Šušteršič, izredni profesor na Fakulteti za management Koper. Udeleženci so vsak s svojega zornega kota predstavili pomen inovacij v turističnem razvoju, izboljšave turistične ponudbe in infrastrukture na občinski ravni, glavne težave, ki zavirajo razvoj turizma, in še marsikaj drugega.

Referenti so se v sekciji Management turističnih organizacij ukvarjali s področji podjetništva, privatizacije, cateringa, kriznega managementa, turizma in dela na domu, organizacije in vodenja zdravstvenih kolonij in igralništva. Čeprav dovolj pestri, pa so bili referati preveč teoretični in niso vključevali dovolj primerov iz prakse. Kljub dobrim teoretičnim modelom se namreč v praksi pogosto dogaja, da jih turistični managerji ne upoštevajo, zato razvoj ne teče po načrtanih smernicah.

Na sekciji Destinacijski management sem tudi sam predstavil referat o razvoju turizma na območjih Nature 2000 v Zasavju. Referat je bil dobro sprejet, kar je lepa spodbuda za moje nadaljnje soustvarjanje turistične ponudbe. Sekcija je s primeri Pirana, Novega mesta, hrvaške Istre, gorenjske turistične destinacije, krajinskih parkov in športnih prireditev postregla s številnimi novimi spoznanji. V omenjeni sekciji predstavljeni referati so bili zanimivi tudi za etnološke, saj se primeri Pirana, krajinskih parkov, Novega mesta, Gorenjske, Istre in, konec koncev, Zasavja, dotikajo številnih tem, pri katerih lahko etnologi s svojim znanjem pripomoremo k boljši turistični ponudbi.

Zadnja sekcija, ki sem se je udeležil, je bila Trženje v turizmu. Zaradi pomanjkanja časa so bili predstavljeni referati krajši, kot je običajno, kljub temu pa so referenti postregli s številnimi zanimivimi primeri, od zavarovanih območij, naravnih zdravilišč, pomena starejših v turizmu, turističnih kmetij, motivacijskih potovanj in internetnega trženja. Sklenem lahko, da danes sam turistični produkt ni dovolj, z inovativnimi pristopi ga je predvsem treba znati uspešno tržiti in oglaševati, najpomembnejši za trženje pa s svojimi neomejenimi možnostmi postaja internet.

Konferenca Management, izobraževanje in turizem je s pestrostjo v sekcijah obravnavanih tem in referatov osvetlila različne poglede na razvoj turizma. Zato ob koncu konference lahko brez zadrege zapišem, da ima turizem tudi v prihodnje dobre možnosti za razvoj in da njegovega razvoja tudi gospodarska kriza ne more povsem ustaviti. Žal pa ugotavljam, da smo bili etnologi zelo skromno zastopani, saj se je konference poleg mene udeležila le še ena kolegica etnologinja.

* Andrej Šumer, absolvent Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. 1410 Zagorje ob Savi, Cesta zmage 16, E-naslov: andrej.sumer@si.cx